

Seniorkurs 10. mai 2023

Nyttig og vite om pensjon med mer

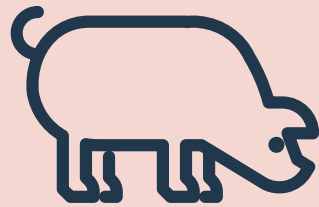

Vårt mål er å gi dere generell informasjon knyttet til temaet pensjon.

Program

08:30 – 09:00	Oppmøte med registrering
09:00 – 11:00	Praktisk informasjon om pensjon, medlemsportal, søknadsprosess og NAV med Geir Ottesen
11:00 – 11:30	Informasjon om Seniornettverket i Bodø kommune med Turid Holst Andersen
11:30 – 12:30	Lunsj
12:30 – 13:00	Praktisk informasjon fra HR-avdeling i Bodø kommune med Marit Johansen
13:00 – 15:00	Informasjon og råd rundt arv og skifte med advokat Thomas Benson fra Angell Advokatfirma

Hvor stor blir min pensjon, når kan jeg få den og hvordan få tak i pengene?

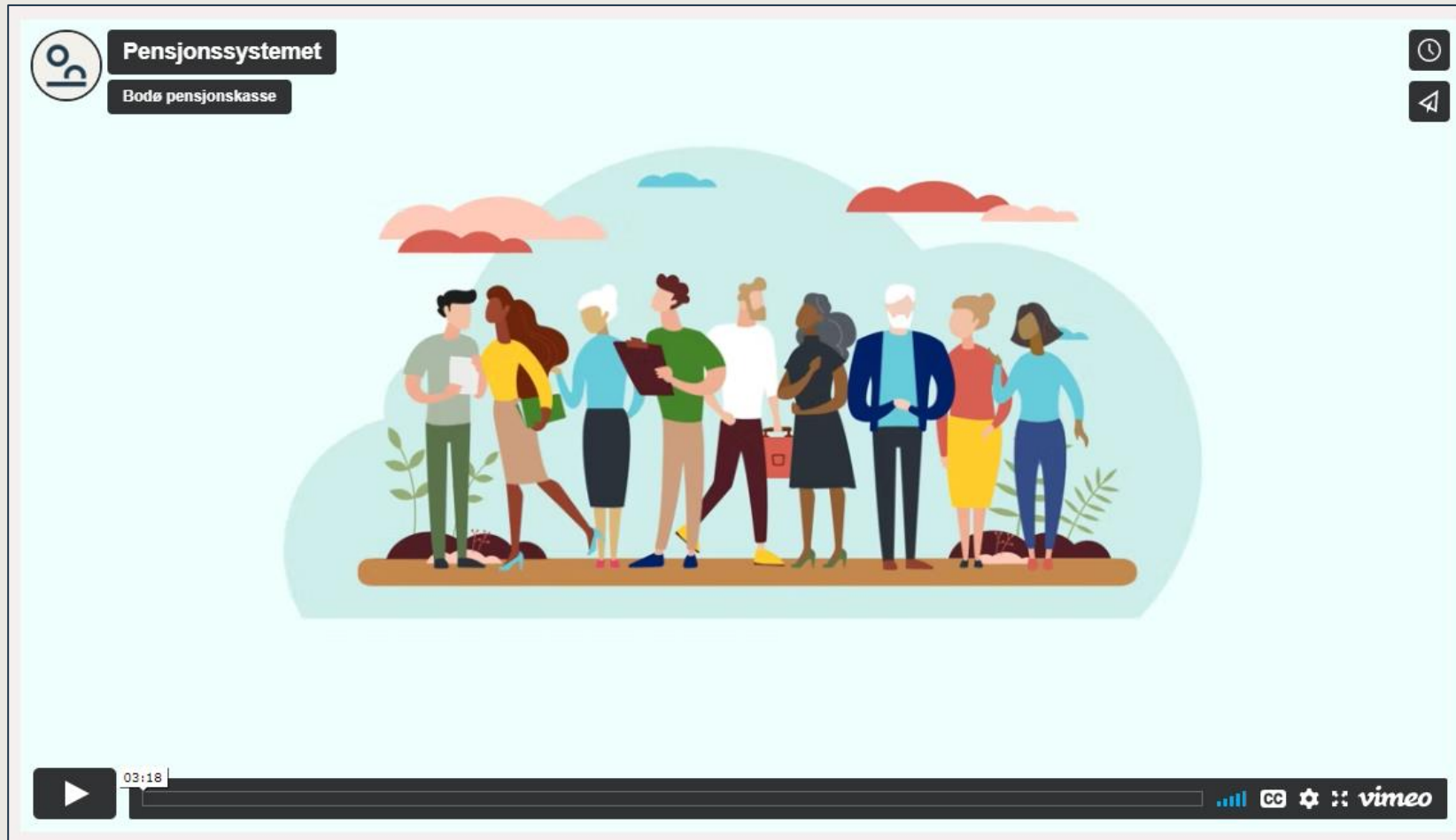

Hvor stor pensjonsopptjening har du?

Søke pensjon og avslutte arbeidsforholdet – helt eller delvis?

Hvordan henger alt sammen – folketrygd og tjenestepensjon?

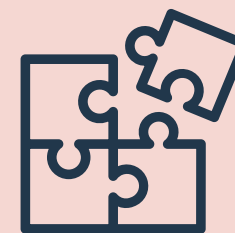

Opptjening – hvor kan jeg finne mine pensjonsrettigheter?

Hvor og når?

- Offentlig sektor
- Privat sektor

www.norskpensjon.no

«Din side» / Medlemsportalen

Hvor logger jeg meg inn?

www.bkpensjon.no

- Hvilken informasjon finner jeg?
- Hva kan jeg gjøre/bruke «Min side» til?

Medlemsportal

Velkommen til medlemsportalen

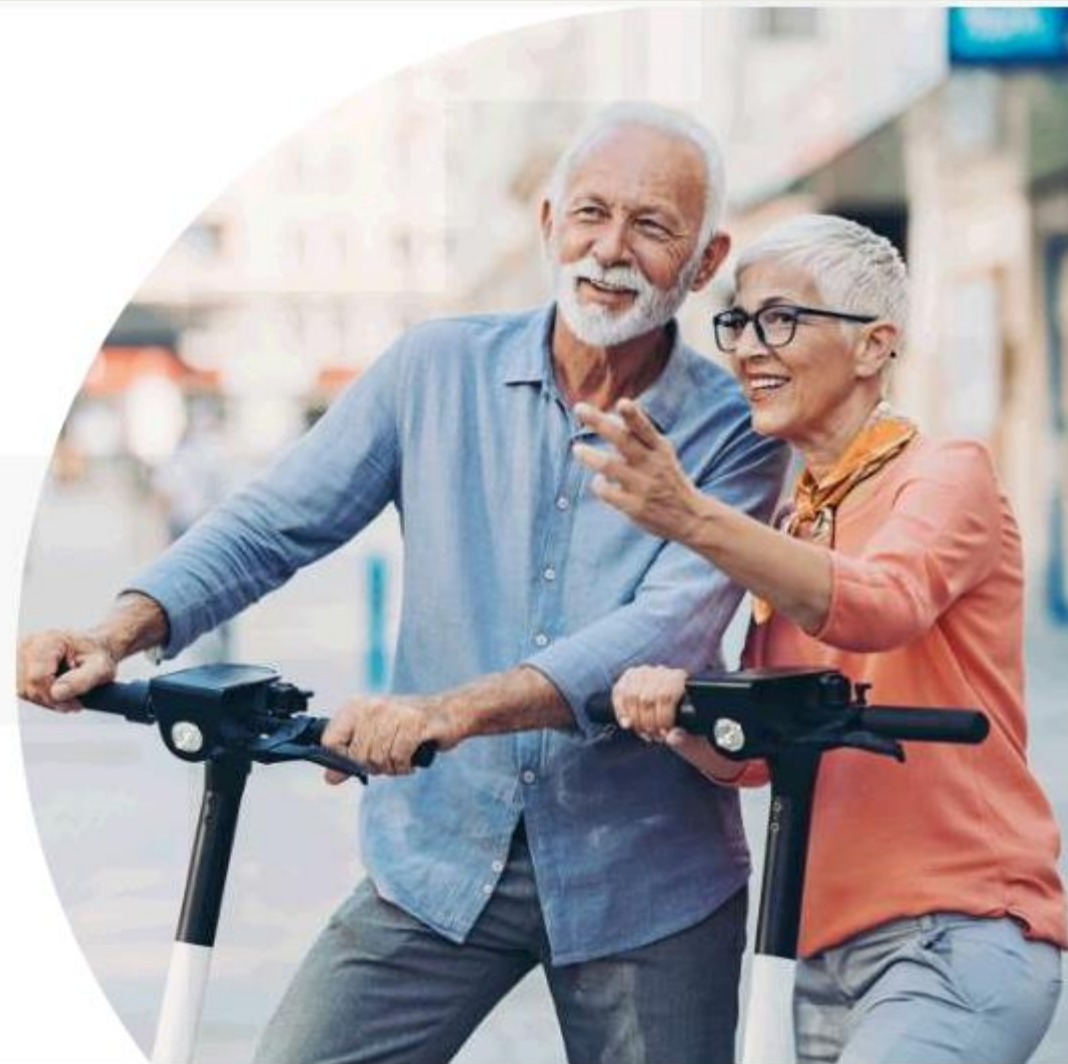
I denne portalen kan du se opplysningene pensjonskassen har registrert på deg. Opplysningene er registrert på bakgrunn av meldinger fra arbeidsgiver

På **Min oversikt** vil du kunne se dine personalia og stillingshistorikk.

Via **Pensjonskalkulatoren** kan du foreta en beregning av din fremtidige pensjon.

Innboks er din elektroniske postkasse. Her vil du finne alle elektroniske brev pensjonskassen har sendt deg.

Menyen finner du oppe i høyre hjørne.

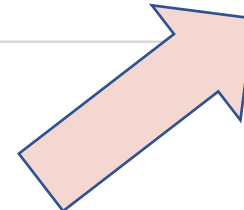
«Din pensjon» / NAV

Hvor logger jeg meg inn?

www.nav.no

- Hvilken informasjon finner jeg?
- Hva kan jeg gjøre/bruke «Min pensjon» til?

Hva kan vi hjelpe deg med?

Arbeid

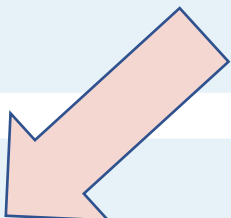
Helse og sykdom

Familie og barn

Pensjon

Sosiale tjenester og veiledning

Hjelpemidler og tilrettelegging

Velg menyen «Pensjon», eller klikk på «Logg inn» øverst i høyre hjørne

Hei, Geir Ottesen

Varsel

Ingen varsler

Dine utbetalinger

Innboks

Dine siste saker

[Se alle](#)

Regnskap/utbetaling

Sist oppdatert: 21. januar 2018

Tilleggsstønnad arbeidssøkere

Sist oppdatert: 8. mai 2017

Ditt sykefravær

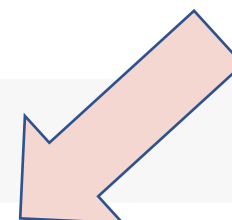
Mistet jobben?

Skjemaer

Din pensjon

DIN PENSJON

Pensjonskalkulator

Dine lagrede beregninger

Din pensjonsopptjening

Søknadsskjema

Saksoversikt

Utbetalinger

Din innboks (0 uleste)

Frivillig skattetrekk og
inntektsregistrering

Din profil

Kontakt NAV om pensjon

Din pensjon ?

Geir Ottesen - Velkommen til Din pensjon

I Din pensjon kan du se hva du har tjent opp i pensjon, beregne pensjonen din og søke om pensjonsytelser. Dersom du trenger hjelp, kan du klikke på spørsmålstegnet ?

Kalkulator

Gjør en detaljert
beregning

Opptjening

Din pensjonsopptjening

Skjemaoversikt

Finn søknadsskjema

Om de ulike pensjonstypene

- Alderspensjon
- AFP
- Uførepensjon
- Etterlattepensjon

SGS 2020
Pensjonsordninger

Alderspensjon

 Alderspensjon - født før 1963
Bodø pensjonskasse

Alderspensjon
for deg født før 1963

Opptjening:

02:20

 vimeo

Vilkår:

Fratrer du stillingen din helt eller delvis, og stillingsreduksjonen utgjør minst 10 % av full stilling, har du rett til alderspensjon dersom;

- aldersgrensen er nådd eller
- sum av alder og medlemstid er minst 85 år og det ikke er mer enn 3 år igjen til aldersgrensen eller
- medlemmet har fylt 67 år eller

Pensjonsgrunnlag, medlemstid og aldersgrense

Pensjonsgrunnlaget fastsettes ut fra fast lønn og pensjonsgivende tillegg.

Medlemstid er den tiden du har vært medlem av offentlige tjenestepensjonsordninger.

Aldersgrensen er 70 år, eller den aldersgrense som til enhver tid gjelder i staten for tilsvarende stilling dersom **særaldersgrensen** i staten er 65 år eller lavere.

Mer om pensjonsgrunnlaget:

Har du hatt varierende arbeidstid (jobbet deltid) fastsettes en gjennomsnittlig stillingsprosent.

Ved fastsettelsen medregnes først og fremst perioder med den høyeste stillingsprosenten og ikke med mer enn den tid som svarer til full pensjon.

Når pensjonsgrunnlaget skal beregnes, tar man utgangspunkt i lønn for full stilling, omregner denne i henhold til gjennomsnittlig stillingsprosent, og medregner pensjonsgivende tillegg.

Pensjonsgrunnlaget begrenses slik at lønn inklusive tillegg som overstiger 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (kroner 111.477) ikke medregnes.

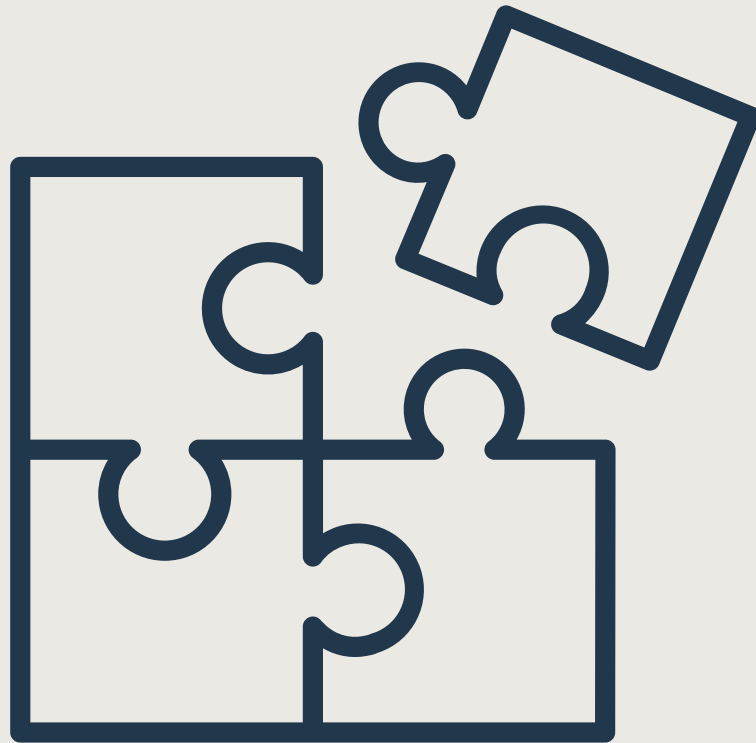
Lønnsøkning/lønnsnedgang:

Økning i pensjonsgrunnlaget som følge av lønnsforhøyelse utover 1,25 G* (forholdsmessig ved deltidsstillinger) de siste 2 år før fratreden med alderspensjon, ses bort fra ved pensjonsberegningen.

* 139.346 kroner pr. 01.05.2022

Har du hatt høyere pensjonsgrunnlag enn på pensjoneringstidspunktet og dette ikke skyldes en alminnelig lønnsregulering, skal det høyere grunnlag gjelde for tiden før grunnlaget gikk ned, og det lavere grunnlag for resten av medlemstiden.

Beregning av pensjon:

Beregning:

Har du medlemstid på 30 år eller mer, får du full alderspensjon - 66 % av pensjonsgrunnlaget.

Har du medlemstid på mindre enn 30 år, avkortes alderspensjonen etter hvor mange trettideler av full pensjon du har medlemsår.

Ved delvis fratreden utbetales gradert alderspensjon.

Alderspensjonen skal levealdersjusteres fra fylte 67 år.

Forsørger du barn under 18 år, får du barnetillegg for hvert barn på 10 % av alderspensjonen etter levealdersjustering.

Eksempel: $350.000 \times 66 \% \times 30/30 = 231.000$

Levealdersjustering:

Levealdersjustering innebærer at alderspensjonen din blir justert etter forventet levealder for ditt årskull. Om levealderen i befolkningen fortsetter å øke, vil levealdersjusteringen sikre at pensjonssystemet forblir bærekraftig.

Levealdersjusteringen skjer i praksis gjennom såkalte **forholdstall** og **delingstall**.

Folketrygd og samordning

Alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning skal samordnes med alderspensjon fra folketrygden (NAV).

Samordning skjer ved at ytelser i folketrygden blir utbetalt i sin helhet, mens tjenstepensjonen blir redusert.

Reduksjonen – **fradraget** – blir beregnet med utgangspunkt i det du har opptjent i folketrygden.

Garanti – til og med 1958-kullet:

- Har du 30 års medlemstid eller mer, utgjør det garanterte pensjonsnivået 66 % av pensjonsgrunnlaget.
- Har du mindre enn 30 års medlemstid utgjør det garanterte pensjonsnivået et forholdsmessig beløp.
- Garantien gjelder tidligst fra fylte 67 år.

Garanti – kullene 1959 - 1962:

Er du født i 1959, 1960, 1961 eller 1962 får du en andel av garantitillegget som er gitt til medlemmer født i 1958 eller tidligere.

Andelene bestemmes av forholdet mellom medlemstid før 2011 og samlet medlemstid, begge begrenset til full medlemstid.

- a) 1959-kullet får 90 % av tillegget
- b) 1960-kullet får 80 % av tillegget
- c) 1961-kullet får 70 % av tillegget
- d) 1962-kullet får 60 % av tillegget.

Alderspensjon og inntekt:

Alderspensjonister født i 1962 eller tidligere kan engasjeres på pensjonistvilkår.

Timelønn kroner 233,-.

Utover dette utbetales lørdags- og søndagstillegg, helge- og høytidstillegg og kvelds- og nattillegg slik det framgår av kapittel 1, § 5 i Hovedtariffavtalen.

Blir du engasjert på pensjonistvilkår beholdes alderspensjonen uforandret.

Inntekt du får fra arbeid som ikke medfører medlemskap i offentlige tjenstepensjonsordninger påvirker ikke alderspensjonen.

AFP:

The screenshot shows a video player interface. In the top left corner, there is a logo for 'Bodø Pensjonskasse' and two text boxes: 'AFP - født før 1963' and 'Bodø pensjonskasse'. The main content area features a dark blue header with the text 'AFP' and 'avtalefestet pensjon - for deg født før 1963'. Below this, the text 'Tidlig pensjon mellom 62 og 67 år' is displayed. On the right side, there is an illustration of an elderly man with a white beard, wearing a blue jacket and a light blue shirt, standing against a background of yellow and red clouds. The video player controls at the bottom include a play button, a progress bar showing 01:55, and various icons for volume, closed captions, settings, and the Vimeo logo.

Pensjonsalder og vilkår:

Du må ha fylt 62 år, fratre med minst 10 % av full stilling og fylle vilkårene i § 3 for å få rett til avtalefestet pensjon i samsvar med § 5, første ledd **(SGS 2020 Pensjonsordninger).**

For å få rett til AFP må du også være tilsatt i lønnet arbeid fram til uttakstidspunktet.

Vilkår:

Du må ha vært sammenhengende tilsatt i minst 20 % stilling, med en pensjonsgivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet i folketrygden (kroner 111.477) hos samme arbeidsgiver eller annen arbeidsgiver med pensjonsordning omfattet av overføringsavtalen mellom offentlige tjenstepensjonsordninger de siste 3 år.

Vilkår:

Det er et vilkår at du ikke mottar noen tjenestepensjon eller andre ytelser som er finansiert av arbeidsgiver på uttakstidspunktet, uten motsvarende arbeidsplikt.

AFP kan likevel tilstås selv om du mottar en delvis uførepensjon finansiert av arbeidsgiver.

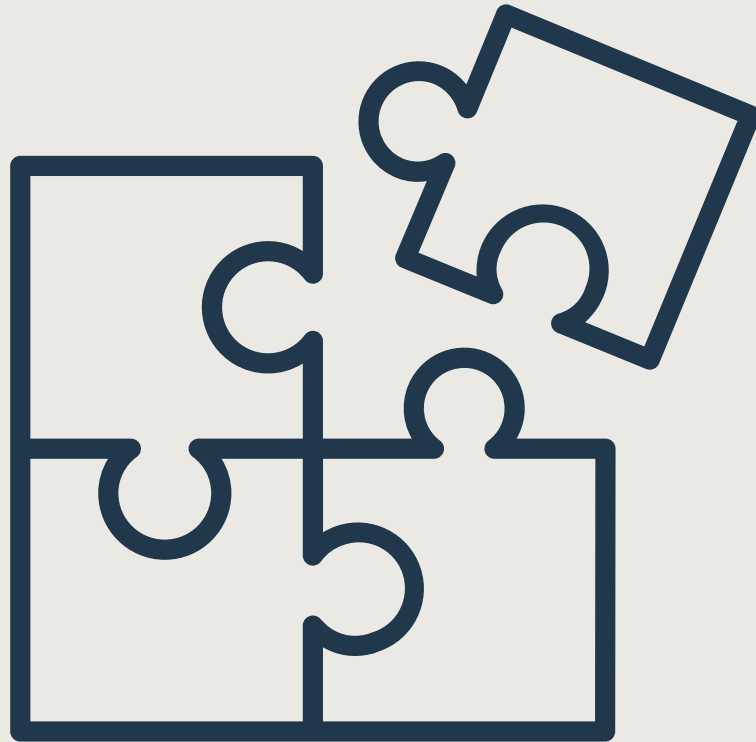
Vilkår:

- Mottar du arbeidsavklaringspenger, uføretrygd eller etterlattepensjon fra NAV, inntreter retten til AFP tidligst fra og med kalendermåneden etter den kalendermåned ytelse som nevnt falt bort.
- Har du tatt ut alderspensjon fra folketrygden, må denne stanses før du kan innvilges AFP.

Vilkår:

- Du må ha en pensjonsgivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet i folketrygden (kroner 111.477), og dessuten ha hatt en tilsvarende pensjonsgivende inntekt i året før uttaksåret.
- Du må ha hatt minst 10 år med poengopptjening i folketrygden i perioden fra og med det år du fylte 50 år til og med året før uttaksåret.
- Du må i de 10 beste år i perioden fra og med 1967 til og med året før uttaksåret ha hatt en gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt på minst 2 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Beregning av pensjon:

Beregning:

- Fra 62 til 67 år består AFP av grunnpensjon, tilleggspensjon/sært tillegg og et AFP-tillegg som utgjør kroner 20 400 pr. år, samt eventuelt et tillegg for forsørget ektefelle.
- Det er NAV som beregner størrelsen på din AFP selv om du skal søke gjennom pensjonskassen.

- Pensjonen kan ikke overstige 70 % av tidligere pensjongivende inntekt i folketrygden på årsbasis ved fratredelsen
- Fra den første i måneden etter fylte 65 år beregnes AFP etter reglene i pensjonsordningen dersom vilkårene for dette er til stede og dersom det gir en høyere utbetaling.

Beregning:

Dersom du har pensjonsgivende inntekt etter uttaket av avtalefestet pensjon, skal din AFP reduseres med samme prosentandel som den nye pensjonsgivende inntekten utgjør av din tidligere pensjonsgivende inntekt.

Det gjelder likevel et toleransebeløp på 30.000 kroner.

Tidligere inntekt = kroner 400.000. Ny inntekt = kroner 200.000.
Pensjonsgrad for AFP blir da: $(200.000 / 400.000) \times 100 = 50 \%$

Uførepensjon:

The screenshot shows a video player interface. In the top left corner, there is a logo for 'Bodø Pensjonskasse' and two buttons: 'Uførepensjon' and 'Bodø pensjonskasse'. The main content area features a red header with the text 'Uførepensjon ved sykdom eller skade'. Below this, a line of text reads: 'for deg som ikke lenger mottar sykepenger, og har minimum 20 % uføregrad'. On the right side of the video frame, there is an illustration of a man in a green shirt holding a white document, standing in a landscape with stylized trees and hills. The video player controls at the bottom include a play button, a progress bar showing '02:57', and icons for volume, closed captions, settings, and the Vimeo logo.

Vilkår:

Det er et vilkår for rett til midlertidig uførepensjon/uførepensjon at du har fått evnen til å utføre inntektsgivende arbeid (inntektsevnen) nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte i en slik grad at du ikke kan fortsette i din vanlige stilling, og ikke kan skaffe deg annet høvelig arbeid.

- Er du innvilget arbeidsavklaringspenger fra NAV, får du midlertidig uførepensjon.
- Er du innvilget uføretrygd fra NAV, får du uførepensjon.
- Det gis ikke uførepensjon ved lavere uføregrad enn 20 %.

Vilkår:

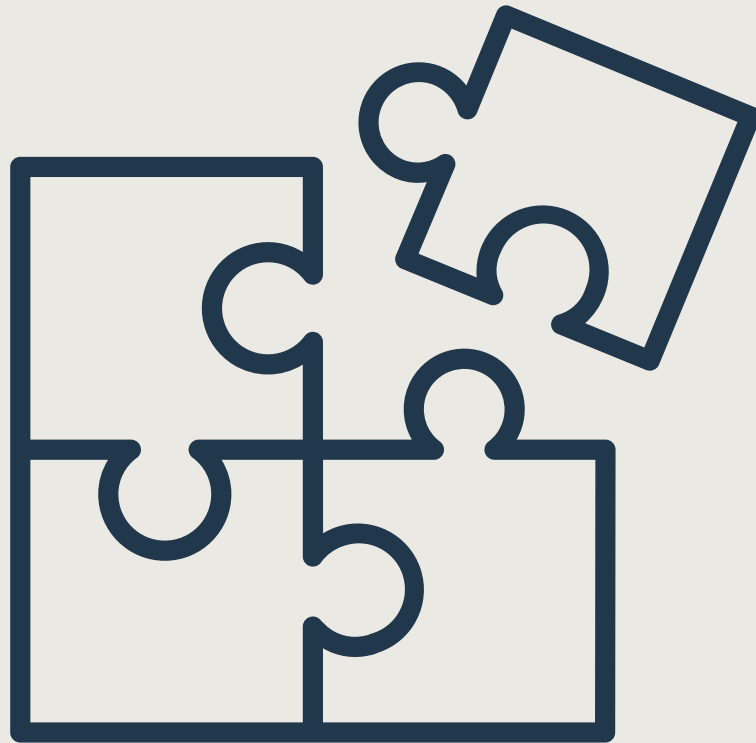
§ 27-1 Vilkår for midlertidig uførepensjon og uførepensjon (**SGS 2020 Pensjonsordninger**)

Retten til midlertidig uførepensjon og uførepensjon inntreffer ikke når inntektsevnen blir nedsatt innen to år etter at du tiltrådte stillingen, og nedsettelsen skyldes en sykdom eller et lyte som du led av eller hadde symptomer på ved tiltredelsen, og som det må antas at du da kjente til.

Det samme gjelder dersom du har deltidsstilling og får økt stillingsprosenten.

Det kan likevel gis hel eller delvis pensjon når særlige grunner taler for det.

Beregning av pensjon:

Beregning:

Ved beregning av uførepensjon tas det hensyn til hvor stor del av inntektsevnen som er tapt (uføregraden) og medlemstid du ville opptjent frem til 67 år eller stillingens aldersgrense dersom denne er lavere.

- 25 % av folketrygdens grunnbeløp (kroner 111.477), likevel ikke mer enn 6 % av pensjonsgrunnlaget,
- 3 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger grunnbeløpet og
- 69 % av den delen av pensjonsgrunnlaget som er mellom 6 og 12 ganger grunnbeløpet.

Beregning – med utbetaling fra NAV:

Pensjonsgrunnlag:

kroner 400.000

6 % av pensjonsgrunnlag:

kroner 24.000

Medlemstid: 30 år

Uføregrad: 100 %

25 % av folketrygdens grunnbeløp:

kroner 27.869 → **kroner 24.000**

3 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6
ganger grunnbeløpet:

kroner 12.000

Utbetaling fra pensjonskassen:

kroner 36.000

Beregning – uten utbetaling fra NAV:

Pensjonsgrunnlag:

kroner 400.000

6 % av pensjonsgrunnlag:

kroner 24.000

Medlemstid: 30 år

Uføregrad: 40 %

25 % av folketrygdens
grunnbeløp:

$24.000 \times 40 \% = \textbf{kroner 9.600}$

69 % av pensjonsgrunnlaget opp
til 6 ganger grunnbeløpet:

$400.000 \times 69 \% \times 40 \% = \textbf{kroner 110.400}$

Utbetaling fra pensjonskassen:

kroner 120.000

Beregning:

- Forsørger du barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 4 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp.
- Barnetillegget reduseres forholdsmessig hvis pensjonen er beregnet etter redusert medlemstid. Det samme gjelder ved redusert uføregrad.

- Samlet barnetillegg kan likevel ikke overstige et beløp tilsvarende 12 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Er barnetillegget redusert etter første ledd annet og tredje punktum, reduseres beløpsgrensen tilsvarende.
- Barnetillegg utbetales til og med den måneden barnet fyller 18 år eller i tilfelle måneden etter barnets død.

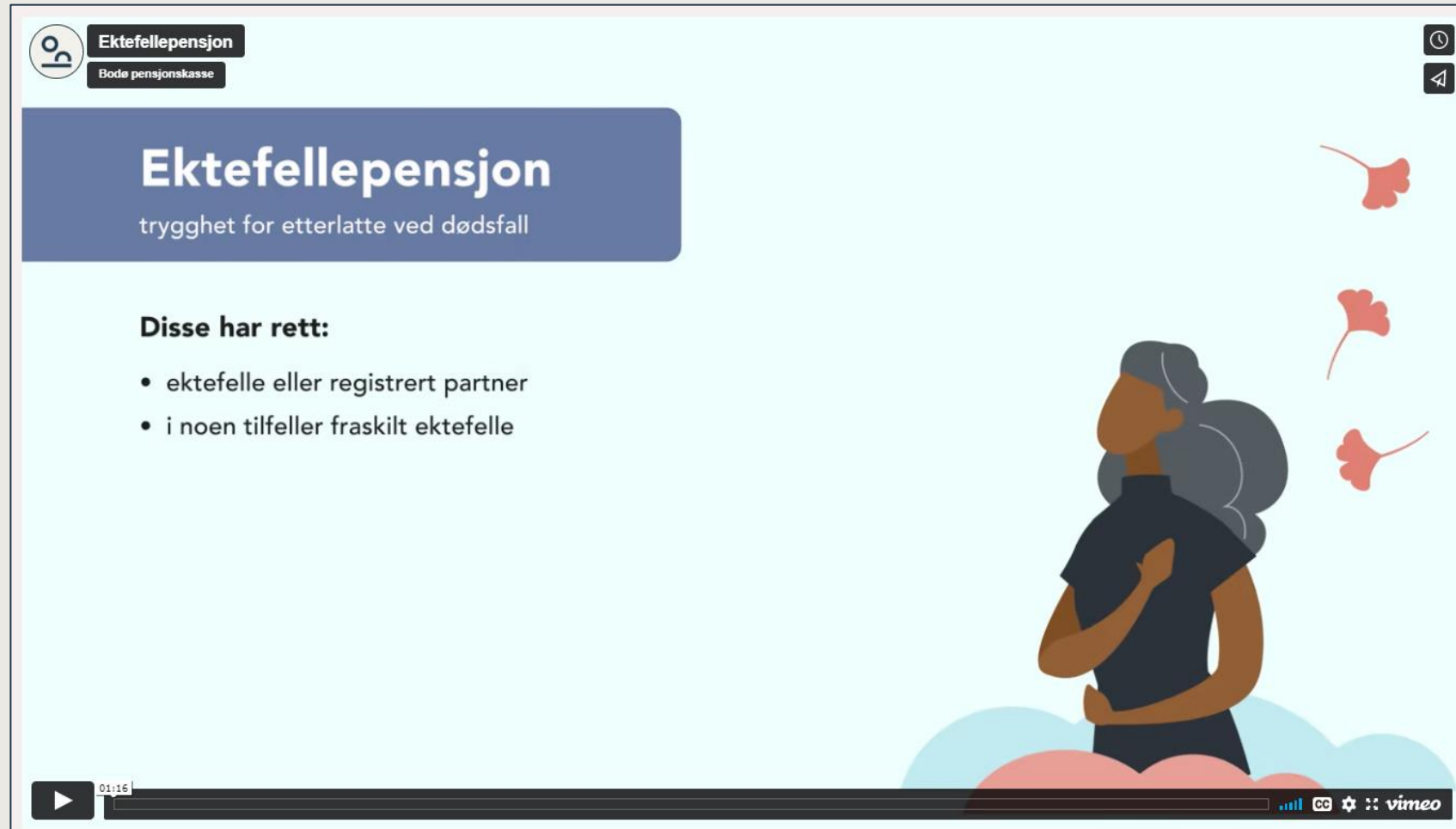
Beregning:

Pensjonen reduseres dersom du har inntekt som overstiger en inntektsgrense som beregnes når uførepensjonen innvilges.

- Inntektsgrensen tilsvarende den inntekten du er forutsatt å kunne skaffe deg etter uførheten.
- Mottar du uføretrygd fra folketrygden, tillegges inntektsgrensen 40 % av folketrygdens grunnbeløp pr. kalenderår (kroner 44.591).

- Den fastsatte uføregraden endres ikke selv om pensjonen reduseres på grunn av inntekt.
- Det utbetales ikke pensjon når inntekten utgjør mer enn 80 prosent av samlet inntekt før uførhet.

Ektefellepensjon:

The screenshot shows a video player interface. In the top left corner, there is a logo with the letters 'b' and 'p' inside a circle, followed by the text 'Ektefellepensjon' and 'Bodø pensjonskasse'. The main content area has a dark blue header with the title 'Ektefellepensjon' and the subtitle 'trygghet for etterlatte ved dødsfall'. Below this, a section titled 'Disse har rett:' lists two bullet points: 'ektefelle eller registrert partner' and 'i noen tilfeller fraskilt ektefelle'. On the right side of the video frame, there is an illustration of a woman with grey hair, wearing a dark blue top, standing with her arms crossed. To her right, three red flowers are floating upwards. At the bottom of the video player, there is a progress bar showing '01:16' and a 'vimeo' logo.

Ektefellepensjon
Bodø pensjonskasse

Ektefellepensjon

trygghet for etterlatte ved dødsfall

Disse har rett:

- ektefelle eller registrert partner
- i noen tilfeller fraskilt ektefelle

01:16 vimeo

Barnepensjon:

The screenshot shows a video player interface. In the top left corner, there is a logo with the letters 'bo' and two buttons: 'Barnepensjon' and 'Bodø pensjonskasse'. The main content area has a brown header with the title 'Barnepensjon' and the subtitle 'trygghet for etterlatte ved dødsfall'. Below this, there are two sections: 'Disse har rett:' with a bullet point '• barn under 20 år', and 'Beregning:' with a bullet point '• hvert barn får 15 % av avdødes pensjonsgrunnlag'. On the right side, there is an illustration of a person with blue hair sitting cross-legged in yellow pants, holding a smartphone. The video player controls at the bottom show a play button, a progress bar at 00:34, and various icons including a volume icon, a CC icon, a settings icon, and the Vimeo logo.

Barnepensjon
trygghet for etterlatte ved dødsfall

Disse har rett:

- barn under 20 år

Beregning:

- hvert barn får 15 % av avdødes pensjonsgrunnlag

Ønsker du mer informasjon?

Alle filmer i denne presentasjonen finner du her:

<https://www.bkpensjon.no/oversikt-pensjoner>

Andre nyttige linker:

<https://www.nav.no/pensjon>

<https://norskpensjon.no/>

<https://spk.no/>

<https://www.klp.no/>

Takk for oppmerksomheten!

Post: Torvgata 1, 8006 Bodø

post@bkpensjon.no

Besøk: Torvgata 1, 2. etasje i
Bøckmanngården

Telefon: 75 55 75 70 / 73 / 75

www.bkpensjon.no